

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovoltijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Vojska.

Poročil z bojišča sicer ne manjka, ali če človek hoče ožeti iz vsega le glavno stvar, če hoče izluščiti zrno dogodkov in napredovanja vojsk iz mnogobesednih dopisov in telegramov — ne ostane mu skoro nič posebnega poročati. Rusi svoj marš do Donave še vedno niso popolnoma dovršili, ker se povodenj nij uletela. — Iz Černovic poroča dunajski list sicer, da v treh dneh bodo Rusi poskusili narediti most preko donavske reke in prisiliti črez njo, ali mi počakajmo, kedar bode res. Zdaj je nam treba paziti od kod izhajajo novice in resnice, ker dosti jih je, ki ne dočakajo večje starosti kot en dan.

Ruski glavni komandant iz Kišeneva poroča 2. maja: Mi marširamo naprej, nihče nas ne ustavlja. Prebivalci v Rumuniji so nam prijazni. Turki nič ne store, da bi ob Donavi točke zaseli na tem kraju in kar je znano, nikjer se ne pripravljajo, da bi Donavo prestopili.

Iz vsega je razvidno torej to, da se Rusi od dneva do dneva na Donavi bolj nabirajo in utrjujejo. Levo krilo njih vojske je uže pri Brailovu in Galacu tako trdno, da je mali turški monitorski napad 3. maja odbiti moglo. Kakor poroča v rumunski zbornici minister Cogolniceanu sam, nij pri turškem bombardiranju Brailova noben človek ubit bil, le pet bomb je palo v mesto.

Kako pa v Aziji rusko vojno gibanje proti turški važnej trdnjavi Karsu napreduje, tudi nemamo denes novih izveštij. Iz Carigrada se samo poroča, da je sultan izročil

glavno poveljništvo svoje azijske vojske Mahmud-Damad-paši. Ta zna baje pa le intrigirati, v vojni menda ne bo dosti opravil.

Vsacega Slovana mora z veseljem upom obdajati prikazen, da proti slavjanskej vojski naših bratov Rusov, katerim Bog daj srečo, so le samo starinski, gnjili, nepravilni, bornirani elementi. Vse kar je zdravega in čilega, kar ima prihodnost pred soboj, to je za Slavjanstvo, ali mu vsaj nij odločno protivno.

Iz Rusije 1. maja. [Izv. dop.]

In tako se je izpolnilo, kar so dolgo in tako srčno želeli vsi iskreni Slovani, izpolnilo se je, kar so tako davno in tako strastno bali se vsi zakleti sovražniki Slovanstva. Rusija je vzela vzhodno slovansko vprašanje v svoje lastne roke, da ga rešuje.

Vem, ka me rojaki Slovenci zavirate, da vidim in slišim vse v sredini onega velicega naroda, kateri je tako dolgo in iskreno pričakoval od svojega carja privolilne besede, da bi mogel v tisočih svojih bodrih sinovih iti na težavni pot, kateri vodi tja, kjer je tako dolgo brezkazneno zvrševal strašna zverstva nad sorodnimi njemu po slovanskej krvi in krščanskej veri brati, južnimi Slovani, kateri vodi tja, kjer bode Rus potreboval strogi račun od barbarov za plod njihove „civilizacije“, katera se imenuje najstrašnejše robstvo, najstrašnejše muke, najstrašnejši narodni umor.

Vi me zavirate za to, ker vidite v Rusiji slovansko državo prvoklasnega, svetovnega značenja; ker vidite v Rusiji ono jedenico, brez katere bi mnogoštevilnost slovanskih plemen bila jednaka ničlam; ker

vidite v ruskej armadi ono mogočno silo, katera jedino more uspešno postaviti se proti Slovanom protivnej, dijametralno protivnej jej sili, katero zaradi kratkosti moremo naimenovati uničenje ne samo turških Slovanov, no sploh Slovanstva, kakor kulturnega elementa v Evropi.

Vi me zavirate po pravici. Kajti kar se pri nas v Rusiji zdaj godi, to je v istini velikansko, velikansko v najblagorodnejšem pomenu besede, in torej zaviranja dostojno. Zgodovina nič podobnega nema v svojih predalih. Mi vidimo velike momente v duševnem življenju grškega naroda, mi vidimo velike trenutke v razvoju mogočnega nekdanjega Rima, vidimo herojske čine, sovršivše se za idejo kristjanstva, vidimo velikansko broženje umov, katero se je začelo izza svobode narodov izpod brezčlovečnega despotizma, mi vidimo množico velikanskih prikaznij, nad katerimi strmi opazljivi historik: a ne vidimo nikjer v dosedanjih zgodovini, da bi se bila dva tako gromadna principa zjedini, kakoršna sta pred tremi dnevi zagnala naše vojske črez mejo: princip krščanstva, človečnosti in princip narodnosti.

Stanja ruskega naroda v sedanjih minuti v nekaj vrsticah ne more izraziti nobeden genij na svetu, i meni bi se zdelo smešno, če bi hotel to zadačo izpolniti. Povedati pa vam morem in moram, da ruska zgodovina tako popularnih vojsk šteje malo, ali pa nič, kakor je sedanja vojna. Vsacemu iskrenemu domoljubi in rodoljubi je tu pri nas trepetalo srce od nepopisljive radosti, ko je bral carski manifest. Ne nepričakovano in vendar nadejano

Listek.

Prižigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins poslovenil J.)

Drugi del.

Sedmo poglavje.

(Dalje.)

Naši potniki so ostali le eno noč v West-Pointu. Vročina je hudo pritiskala. Ko je doktor Jeremija videl, da Emilija ne more lahko prenašati velike vročine, želel je še pred nedeljo, ki je bila uže precej blizu, dospeti v Catskill.

Mirni večer, razsvitljen od lune, je zadostoval, da je Jerica izpoznala lepote kraja. Prilike nij imela, izpoznavati ga na drobno, ogledala pa ga je po vrhu. A predstavljavši se njenim očem v sanjarski prijaznosti poletne noči utisnil je njenemu mehkeemu srcu nedolžen čut občudovanja in radosti o izvenredni njegovi prijetnosti. Bilo jej je, da je pogledala in zrla v nebeški raj, ne pa v resnično po-

zemeljsko pozorišče, tako skladna je bila pokrajina, tako mirna, tako tiha, tako ljubeznjiva. „Draga Emilija!“ rekla je, ko ste skupaj stali v kmetški lopi, iz katere se je prekrasno videlo na reko in bregove, „pokrajina je vam podobna; vi bi morali tu bivati in biti duhovnica takemu tempelju!“ In položivši roko v roko Emilijino, nasipala je pazljivo njeno uho s svetimi in vzvišenimi občutki, katere sta jej čas in kraj vzbujala. Kadar je razodevala svoje misli Emiliji, bilo je, kot bi bilo govorilo njeno lastno srce in ravno tako gotov je bil odgovor na te misli.

Tako je minol večer in rana jutranja ura je zopet našla plavajoče gori po reki. Izkušnja prvega dne jo je prepričala, kako lahko se zamudi. Zato nijso obotavljali se, ter precej posedli sedeže na pokrovu ladije, kajti parobrod je bil prenapolnjen kot prejšnje jutro. Komaj so jim izginili bregovi West-Pointski izpred oči, zasledila je skrbna in pazljiva Jerica na Emilijinem lici dobro jej znane izraze utrujenosti in slabosti. Brez obotavljanja se je odpovedala srčnemu veselju, katero jej je

pokrajina ob reki vzbujala, ter je nasvetovala, naj bi šli v kajito, kjer bi se gospica Grahama lahko prav mirno in prijetno opočila.

Emilija nij hotela ničesar slišati o predlogu, ne misliti, da bi Jerico odtegnila redkemu veselju, katero mora tu nahajati.

„Emilija! meni je sedaj izginil ves razgled,“ rekla je Jerica. „Sedaj vidim le vašo utrujenost. „Idite tja doli in vlezite se nekoličko, če tudi, da bi le meni storili to ljubav. Celo noč nijste skoro zatisnili oči.“

„Gospica Emilija! kaj govorite, da bi šli tja doli?“ vskliknila je gospa Jeremijeva. „Jaz sama bi bila tudi zadovoljna; tam je pripravejša in skozi okno iz kajite vidimo lahko kar čemo, ali ne Emilija?“

„Kaj je vam res ljubše?“ vprašala jo je Emilija.

„Se ve da mi je ljubše,“ odvrnila je gospa Jeremijeva z naglasom, ki nij pustil dvomiti nad njeno odkritosrčnostjo.

„Če mi obljubiš, da bodeš ostala tu,“ rekla je Emilija, „šla bodem z gospo Jeremijevo tja doli.“

novost, a izpolnenje narodne želje oznanila je ta carska beseda, katera je pretresla 70 milijonni slovanski narod ravno tako silno, kakor ona, ki je 19. februarja 1861 prinesla fizično in duševno svobodo ravno temu narodu.

Carjev manifest se je bral v vseh cerkvah našega mesta in sploh v cerkvah cele Rusije, pri zjutranjej službi božjej, a potem ob desetih v katedrali. Naroda se je trlo na tisoč v njej in okoli nje. V cerkvah se je iz globine src lilo „Gospodi pomiluj!“, a zunaj cerkve gremeli so strašno klici „urá“, — „da zdravstvujet car“, — „da zdravstvujut naši vojini!“

Pa to vam niso bili kaki podobni francoskim kriki „à Berlin!“ pred sedmimi leti: nij enega lica nijsem videl na smeh, vse je resno, vse se zaveda one velikanske in težavne zadače, katero je Rusija vzela na svoja močna pleča. Da, bog varuj samo nesreče, src junaških bode dovoljeno, katera pokažejo, ka je njihna „matuška“ Rusija v istini mogočna.

F. M. Štiftar.

Govor slov. poslanca dr. Zarnika

v zadnjem seji kranjskega dež. zbora.

(Po stenografičnem zapisniku.)

Jaz sem se oglasil k besedi glede 9. točke dnevnega reda o imenovanju dr. Mrhala v deželni šolski svet.

Ne bodem niti viharjih niti strastnih debat vzbujal, ampak često objektivno in historično bodem stvar razvil, da bode slavnemu zboru jasno, kako se je to imenovanje zgodilo. Lansko leto, ko je bila pri normalno-šolskem zakladu debata o deželnem šolskem svetu, naji je z dr. Bleiweisom g. Deschmann hudo ošteval, da ne hodiva v deželni šolski svet. Najin odgovor je bil, da ta svet nij legalen zavoljo imenovanja dr. Mrhala in da zaradi tega tje ne hodiva. Rekel sem takrat, da je bil ta §. pri posvetovanju dotične šolske postave jako natančno raztolmačen, da so bile v to svrhu dolga posvetovanja, da ravno narodna stranka nij hotela tega zakona dolgo, dolgo sprejeti in da se je stvar vlekla tri leta, ker je ravno ta zakon merodajen za večino v deželnem šolskem svetu. Takrat je tedanji deželni predsednik gospod baron Conrad dal oficijalno zagotovljenje v šolskem odseku deželnega zbora, da se ta zakon nikdar ne bode drugače tolmačil, kakor da „über Vor-

Jerica je privolila, a zahteva le, da je hoče spremiti tja doli, poiskala jej bode prazno obešeno posteljo, ter jo tako ustanovila, da se bode lahko nadejala počitka.

Ker je bil odšel doktor Jeremija poizvedovat za kosilo, izvršile so nemudoma svoj sklep. Emilija je bila zares preslabotna, da bi prenašala ropot in gnečo na krovu ladije. Ko se je vlegla v mirni in skoro popolnem zapuščenosti kajiti, prisedla je Jerica k njej, gladila jej je lase, ter je opazovala nje blede lice, dokler je nij obdolžila, da če prelomiti pogodbo; nazadnje jo je pregnala živa in blagosrčna žena doktorjeva, rekši, da prav lahko sama varuje Emilijo. „Glejte, da se vrnete,“ rekla je „predno izgubite sedež in Jerica! doktorja pa ne pustite nama preblizu; silil in mučil bi naji, da bi se vrnili, a midve še ne misliva na to.“ Pri teh besedah si je gospa Jeremijeva odvezala slamnik, poljubila je svojo roko in jo podala Jerici, ter jej je rekla, naj odide.

(Dalje prih.)

schlag“ je tako razumeti, ka predlaga zmirom deželni odbor in da brez njegovega predloga ne more vlada nikogar imenovati. To je bilo oficijalno vladno tolmačenje tega §. dotičnemu odseku.

Gospod Deschmann je lansko leto pri debati o tej zadevi rekel: čudim se, da gospod dr. Zarnik, kot star parlamentarec more vladi kaj verjeti! To bi morali gospodje črno na belo imeti, on vsaj (t. j. Deschmann) na take vladine besede nič ne da!! Žalibog, da je g. Deschmann prav imel lansko leto. Ako bi bili mi tako pazljivo in razborito delali postavu, kakor takrat na dolnje Avstrijskem, bili bi rekli mesto „über Vorschlag“ — rajše „über Terno-Vorschlag“, potem bi bilo težko za vlado zakon pogaziti. Ali tudi sedaj v tej obliki je zakon tako jasen, da se mu ne da nič ugovarjati. Razen naravne jasnosti v besedah imamo mi vladno tolmačenje za se, svedoki so še živi, ki so pričujoči bili pri dotični Conradovi izjavi, namreč gosp. dr. Bleiweis, poročevalec te postave v zboru g. Svetec, dekan Toman; dr. Toman in dr. Costa tudi takrat navzoča, sta, se ve da, med mrtvimi. Prvikrat, ko je vlada imenovala dr. Mrhala, se je še držala nekoliko postave. V prvo je bil predložen po deželnem odboru g. Lesar. Vlada ga nij potrdila in tudi nij povedala uzroka, zakaj ne. Ali slišalo se je, da za to ne, ker je duhoven, vsled tega klerikalec — in ker uže tako dva duhovna notri sedita.

Deželni odbor je predlagal potem realista profesorja Tuška, ali tudi ta nij bil vladi po godi. Vlada se je pa pri tej priliki vendar držala nekoliko predlogov deželnega odbora, ker je v drugič predlog zahtevala. Deželni odbor je bil zmerom tega mnenja, da nij mogel po svojih dolžnostih drugače ravnati, kakor da je predlagal vladi v potrjenje zmerom narodnega učitelja; enako bi se ravnalo tudi od druge stranke, da bi konsekvntno ustavoverca predlagala, ako bi ona večino v deželnem odboru imela, ker to je naravna posledica ustavnega, in torej strankarskega gibanja.

Ravno tako se je ravnalo tudi letos. Deželni odbor je imel namero v tej zadevi vladi vstreti in jej na pol pota nasproti priti. Bil je nekoliko časa mnenja, predlagati nekega uže starejšega filologa. Ali reklo se je: tu se nam bo zopet ugovarjalo, da preveč filologov v deželni šolski svet silimo, ker je gospod nadzornik Šolar tudi filolog. Razen tega bi se prigovarjalo, da diši ta filolog nekoliko po klerikalizmu. Zaradi tega si je mislil deželni odbor: naroden mora biti, katerega bomo predlagali, vzemimo torej moža, ki je tudi liberalen, kar je vse svoje življenje pokazal in ki je poleg tega izvrsten povestničar in literarni historik, kar se njegovih strokovnih vednosti tiče. Ta predlog se je deželnemu odboru zdel še zaradi tega tem bolj primeren, ker deželni šolski svet ima uže realista (g. Wretschka), v gospod Šolarju filologa, torej naj bode tudi zgodovinska in literarno-historična stroka zastopana. Razen tega smo se opirali tudi na izvrstne svedoče prof. Šukljeja. Jaz sem te svedoče bral, in moram reči, da je malo, malo učiteljev, ki bi bili tako izvrstno svoje izpite napravili. Gotovo nekateri udje deželnega odbora niso gospoda Šukljeja nikakor iz osobne simpatije predlagali, ampak iz principa, ker je naroden in ker smo hoteli ob enem vladi s tem predlogom vstreti. Naenkrat imenuje vlada družega moža. Za kazni, da

smo ga predlagali, bil je prestavljen profesor Šuklje iz domovine. Tako je deželni odbor, ki mu je mislil s tem predlogom čast izkazati, v nesrečo spravil njega in njegovo družino!

Hočem tu povedati, kaj se je potem godilo. Jamčim za vse besede, katere bom navedel, ker mi je to najbolj veredostojen mož pravil. Prof. Šuklje je šel precej potem na Dunaj in je hotel poizvedeti, ali je zaradi tega prestavljen, ker je bil predlagan kot ud deželnega šolskega sveta, ali zaradi česa drugega. Gre najpoprej k personalnemu referentu in ministerijalnemu svetovalcu Krischeku. Ta ga vpraša: kako se je vendar to godilo, da ste vi prestavljeni, ali ste imeli kak prepir z ravnateljem ali z učitelji? Šuklje mu odgovori, da ne. Potem ga vpraša na dalje, pa ne, da bi bili vi Slovenec?! In, ko Šuklje pravi: Da! mu odgovori svetovalec: Zdaj pa uže vse razumem!

Potem pa gre k ministru Stremajerju, in ta mu reče: Vi ste najmlajši učitelj na ljubljanski gimnaziji (kar pa nij res) in vas je narodna večina deželnega odbora predlagala v deželni šolski svet, to je bil za me tak migljaj, da sem si precej mislil, da zaradi tega ne morete vi več v Ljubljani ostati! To so avtentične ministrove besede. Mož je torej zaradi tega moral iz Ljubljane!

Enake so tudi razmere z deželnim šolskim svetom na Goriškem. Tam tudi deželna odbornika zaradi neizpolnjevanja zakona od vladne strani nijsta hodila niti še zdaj ne hodita v deželni šolski svet. Mej nami in mej Gorico je razloček samo ta, da tudi tam sedite v zboru dve národni stranki, italijanska in slovenska, ali o nelegalnosti sedanjega šolskega sveta ste obedve soglasno enega in istega mnenja. In eden najbolj ustavovernih državnih poslancev grof Coronini, predsednik „fortschrittsskluba“, bivši deželni glavar goriški, je sklenil zadnje zasedanje goriškega deželnega zbora 1876. l. s temi besedami: Gospoda moja, mi smo v zadnjem zasedanji in z žalostjo moram konstatirati, da tista oblast, katera bi imela biti v prvi vrsti celemu ljudstvu v izgled v izpolnjevanji postav, sama prve svoje postave lomi. To je jako obžalovanja vredno in tako vladno postopanje ne more nagib biti narodom, da bi se tisti z večim veseljem postavne poti držali. (Dobro! na levi — Bravo! links.) To so bile besede deželnega glavarja pri sklepu goriškega deželnega zbora!

Kakor je gospodom znano, je državni poslanec grof Coronini v državnem zboru stavil zaradi tega tudi interpelacijo na ministra Stremajerja. Gospod minister je na to odgovoril, kakor uže zna on o taci prilikah: „Er hat nicht so und nicht so gesagt, auf dass man nicht sage, er hätte so oder so gesagt.“ On nij hotel obstati, da bi bil res postavu prelomil, pa tudi nij hotel reči, da ima on prav. Grof Coronini je potem izrekel svoje obžalovanje, da se tako pri javnih postavah godi — seveda za deželnega glavarja goriškega nij zdaj več imenovan.

Vprašal sem v tej zadevi naše državne poslance, ali bi ne bilo shodno, ako bi se stavila enaka interpelacija zaradi imenovanja dr. Mrhala v državnem zboru, in potem ministrov odgovor na razgovor? Rekli so mi pa, da vse to nič ne pomaga, smijali se nam bodo ustavoverci!

Ravno tako je nam tudi denes gosp. predgovornik (Vesteneck) rekel, da je to smešno poročilo, namreč poročilo o Mrhalu od strani

deželnega odbora, seveda, naša stvar je slovanska, zaradi tega je to Nemcu zmirom strašno smešno, kadar Slovan pravice išče! Primeren se mi zdi odsek predlog, ki deželni odbor pooblašča, v prihodnjem enakem slučaju obrniti se do upravnega sodišča. Tudi deželni odbor je bil zdaj tega mnenja, in nekateri gospodje so celo mislili, ali bi ne bilo dobro precej zdaj iti pred upravno sodišče? Ali končno smo prišli do sklepa: za sedaj pri teh okoliščinah in pod to vlado bi bilo škoda za denar in za trud, ne pomagalo nam bi tako nič! Naše upanje pa je to, da nobena stvar na tem svetu ne trpi večno, in da bo tudi ta vlada, ki se sama ne drži tega, kar je po oficijalnem tolmačenju izrekla, bo šla enkrat „ad patres conscriptos“, kakor vse druge, — narod naš bo vse eno tak ostal, kakor je! (Živa pohvala na levi in mej poslušalci.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 5. maja.

Odbor **državnega zbora**, ki je za posvetovanje nagodbene postave voljen, odbral je podobore za posamezne predloge. Minister Lasser je pri tej priliki hvalil dualizem, kot jedino mogočo državno obliko ter dejal, da je vlada pri nagodbovanju vse dosegla, kar se je dalo. Mi smo tako slobodni, da imamo drugo misel v jednem in v drugem.

Tako brž menda mi Avstrijanci ne bomo v vojsko potegnjeni. Iz Praga namreč poroča telegram, da je naš vojaški minister grof Bylandt prišel v Karlove vane na Češko zdraviti se. Če imajo taki veliki možje zdaj čas po toplicah hoditi, nij nevarnosti za nas bi dejal, ka-li?

Hrvatski zastopniki na peštanskem zboru so vendar enkrat usta odprli, pa — samo na pol. Miškatovič je interpeliral o zjedinenju vojaške krajine in pri tej priliki rekel, da obžalovaje vidi, da se na Ogerskem v orientalnem politiki kaže takov tok, po katerem se Hrvatje ne morejo ravnati ni sedaj niti kedaj. — To je rekel in nič več. Magjari so energičnejši.

Vnanje države.

Iz **Bulgarije** se zopet poroča o zverških neusmiljenostih, katere Turki tam počenjajo. Blizu Čirpana so dva mirna pastirja ubili in jim glave odrezali, v Samokovu so bulgarskega štacunarja in njegovo ženo obesili, pa štacuno opleni. To so vredni prijatelji nemškutarjev in Magjarov.

Iz **Carigrada** se 4. maja poroča: Vsled tega, ker je Rumunija z Rusijo sklenila konvencijo, izrekel je turški minister vnanjih zadev rumunskemu agentu, da nema v Carigradu nič več opravka. To je nekaka napoved vojne.

Stari svobodoborec **Garibaldi** je izdal oklic, v katerem pozivlje, naj se zbira denar, da se kupi orožja za Miridite, ki se proti Turčinom boré.

Iz **Grškega** poroča „Nord. All. Ztg.“, da v Atenah pride zopet Komunduros, prijatelj Rusije na krmilo v ministerstvu.

Anglija je sicer svojo nevtralnost izrekla, ali se vendar pripravlja, da bi proti Rusom demonstrirala ali celo v boj posegla. Pariški „Moniteur“ namreč poroča, da je 30.000 mož angleške vojske že pripravljenih, da se morajo po ladjah precej odpeljati. Drug tolikošen oddelek pa se pripravlja zdaj.

V dolnej zbornici je izjavil se Northcote, da Anglija ne bode dovolila nevtraliziranja Suec kanala in ne dovoli, da bi prelazile ga vojne ladije, ker bi se vsled tacega dogovora ne mogle vojske v Indijo in iz Indije voziti. Anglija bode energično postopala in storila vse za varnost ladijeplovstva skozi sueški vodotok.

Dopisi.

Z Dunaja 3. maja [Izv. dop.] (Zborovanja pri shodu katolikov. „Slavjansko pevsko društvo.“ „Slovenija.“) Zborovanja katolikov na Dunaji udeležuje se veliko število. Iz vseh provincij avstrijskih prišlo je mnogo konservativcev. A tudi iz drugod je precejšnje število zastopnikov katoliške stvari. Zborovanja trajajo 3 dni. Zboruje se skoro ves dan. Na večer se pak sklepa. Mogoče, da bode večje važnosti neki ta zbor za bodoče vedenje konservativce v javnem življenju. Sklepi, ki se tu vrše, imajo se spraviti v život. 1. majnika posvetovalo se je o katoliškem časopisu, o kristijanski umetnosti, o socialnih zadevah, o zadevah katol. življenja, o katoliškem političnem društvenem delovanju. 2. maja se nadaljujejo posvetovanja o kat. umetnosti, o zadevah kat. časopisa, o zadevah šole, in o kat. življenju. Na večer je bil zbor, kjer se je sklepalo o predlogih, ki so se pri pripravljanih posvetovanjih stavili. 3. maja se zborovanja in posvetovanja nadaljujejo; potem se v drugo sklepa. Na večer je zadnja seja in poslovitev. Sicer pa moramo mi narodni Slovanje, mi, katerih narodnost je v največji nevarnosti, in jo zato ljubimo s celo dušo, — moramo le s sumnjivostjo gledati na nekatere protinarodne pojave tega katoliškega shoda. Tako naprimer, če se dr. Gruber boji „narodnega duha“ v šolo in ga se drzne proglašati kot protivnika katoliškemu duhu! to nam Slovanom nij prav. Tudi drugih taci malih rečij je bilo nekaj, ki diše po „polisko.“ — Sploh pa se more pri ogromni večini govornikov spoštovati prepričanje, ki iz njih govori. Tudi nekateri govori, kakor na pr. knez Lichtensteinov o oderuhovstvu, Hagenaurov o posvečevanju nedelje, so res temeljiti in globoko preštudirani.

Izmej slovenskega duhovništva smo pri zborovanjih mej drugimi videli tudi gospod Karl Jančingarja iz Št. Jarneja, in g. Jarneja Koha iz Konjic, dr. Jarca iz Ljubljane in dr. Natančnejce Vam o teh zborovanjih pišem morda ob koncu shoda.

Zadnja zabava slovanskega pevskega društva bila je dobro obiskana. Celo še izvrstno. Ta krat je bilo tudi „Šablenko“ peti dovoljeno. Z „Uher do Moravy“ torej letos, ko se je slovanstvo tako lepo dvignilo, nij tako nevarno kot lani, ko je počilo valjda nekaj vstaških pušk. Torej smo tudi na Dunaj malo napredovali. Program, ki je obsegal ouverturo iz „Viljem Tella“, slavnoznani L. Boccherinijev menuet, Križkovskega „Vyprask“, Měhurovo „Svržená fuga“, Masanekovo „Už ho vedou Martina“, izvel se je prav točno. Odlikoval se je tudi ta krat že vrlo znani pevec g. Jerie, ki je vsem jako dopadal in tudi obilo ploska žel.

Slovanskih društev bilo je mnogo zastopanih; našej „Sloveniji“ so se proste vstopnice zopet zastonj poslale.

Sedaj ima „Slov.“ nov odbor, ki bode najbrž mnogo hasnega storil za čast društva. Čestitamo! Gosp. Trstenjaka moramo javno pohvaliti za njegov spis „o zgodovini srbske literature, ki ga je čital v zboru „Slovenije“ in ki se je vseobče jako dopadal. P.

Domače stvari.

— (Iz slov. Maticе) poročajo, da je imel odbor v sredo o izdavanju knjig posvetovanje. Dospelo je že sedaj toliko rokopisov, da ne-

katerih celo nij mogel sprejeti, nekateri so se izročili odbornikom v presojo in kasneje poročevanje. Spodbujen vsled tega je odmenjen pričetni s „Časopisom Maticе Slovenske“ o katerem skoro razpošlje odsek povabilo do naročnikov in pisateljev. Za letos odbrane knjige so v delu, tako a) Zemljevidi trije poslednji, da se z njimi dovrši slovenski Atlant; b) Letopis, za katerega je prav dobre tvarine došlo, se pridno tiska, c) Životopis dr. Costov dojde meseca junija in izide s sliko njegovo; d) Jul. Vernejevo potovanje krog sveta v 80 dneh; o) Zgodovina avstrijsko-ogerske monarhije za srednje šole in učiteljska izobraževališča J. Krsnikova (predelal prof. Šuklje), katera je v prvem natisku že popolnem pošla in se sem ter tja naročuje, natiskuje se v drugič primerno popravljena itd. O slovanskih elementih o Venetščini, zatrjuje se, da izidejo letos v IV. in poslednjem ostavku.

— (Iz Maribora) se nam piše: Slovenski Abecednik mora vendar le dobra in imenitna knjiga biti, ker se celjski državni pravdnik tako poteguje zanj. „Slov. učitelj“ je namreč tako nepreviden bil, da je slovenski Abecednik se šolskega in strokovnjaškega stališča „škandalozen“ imenoval, na kar je bil konfisciran od g. glavarja v Mariboru. Okrožna sodnija celjska pa konfiskacije potrdila nij, a državno pravdnistvo je zoper to razsojo — pritožbo na višjo instanco napovedalo.

— (Za Slovence?) Deželni šolski svet v Celovcu je odločil, da se bode pri prošnjah za kvinkvenije od slovenskih učiteljev oziralo posebno na to, ali so se njih otroci nemščine dobro naučili....

— (Čistega dohodka) pri zadnji sokolske veseli v čitalnici od vstopnine in tombole za pogorelce na Viči je sto in šestdeset goldinarjev.

— (Umrlo) je meseca aprila v Ljubljani vsega skup 81 osob, in sicer 45 moškega, 36 pa ženskega spola.

— (Nesreča.) V četrtek se je na nekoga voznika, ki je seno peljal Črnovče, prebrnil voz, ko je šel čez graben, in ga je precej do smrti strl. Unesrečeni voznik je bil še mlad in vojak v rezervi.

Razne vesti.

* (Izgube) na inseratih je imel dunajski turški list „Neue freie Presse“ lansko leto 52 tisoč goldinarjev. Dober tek!

* (Sit življenja.) V Trstu sta se te dni dva gospoda sprehajala, pa sta videla v „bosco Ferdinando“ mladega moža, ki je delal gugalnico, da bi se na oni svet zagugal. Ko pa je te neprijetne priče zagledal, pustil je vrstico na veji in stekel.

Dramatično društvo.

Občni zbor slovenskega „dramatičnega društva“ za leto 1877 bode **18. maja** ob 6. uri po polu dne v čitalnični dvorani v Ljubljani.

Vrsta razgovorov:

1. Ogovor predsednikov.
2. Poročilo tajnikovo.
3. Poročilo blagajnikovo.
4. Volitev predsednika, blagajnika in novega odbora (10. odbornikov).
5. Posamezni predlogi.

Vsi udje so uljudno vabljeni.

V Ljubljani 1. maja 1877.

Janko Krsnik, Janez Murnik,
tajnik. predsednik.

Javna zahvala.

Sijajnemu uspehu, katerega je imela „Sokolova“ zabava v korist pogorelcem Vičanom, pripomogla je zlasti darežljivost ljublj. narodnjakov, ki so za loterijo dobitke in novce darovali.

Podpisani odbor se jim za toliko blagodušnost prisrčno zahvaljuje.

Odbor „Sokola“.

